

**MAGYAR
KÉMIKUSOK LAPJA**
HUNGARIAN CHEMICAL JOURNAL

LXXII. évf., 1. szám, 2017. január

A Magyar Kémikusok Egyesületének
– a MTE SZ tagjának –
tudományos ismeretterjesztő
folyóiratát és hivatalos lapját

Szerkesztőség:

Felelős szerkesztő: KISS TAMÁS
Olvasószerkesztő: SILBERER VERA
Tervezőszerkesztő: HORVÁTH IMRE

Szerkesztők:

ANDROSITS BEÁTA, BANAI ENDRE,
JANÁKY CSABA, LENTE GÁBOR,
NAGY GÁBOR, PAP JÓZSEF SÁNDOR,
ZÉKÁNY ANDRÁS

Szerkesztőségi titkár: SÜLI ERIKA

Szerkesztőbizottság:

SZÉPVÖLGYI JÁNOS,
a szerkesztőbizottság elnöke,
[SZEKERES GÁBOR] örökös főszerkesztő,
ANTUS SÁNDOR, BECK MIHÁLY,
BIACS PÉTER, BUZÁS ILONA,
HANCSÓK JENŐ, JANÁKY CSABA,
JUHÁSZ JENŐNÉ, KALÁSZ HUBA,
KEGLEVICH GYÖRGY, KOVÁCS ATTILA,
KÖRTVÉLYESI ZSOLTI,
KÖRTVÉLYESSY GYULA,
LIPTAY GYÖRGY, MIZSEY PÉTER,
MÜLLER TIBOR, NEMES ANDRÁS,
RÁCZ LÁSZLÓ, SZABÓ ILONA,
TÖMPE PÉTER, ZÉKÁNY ANDRÁS

Kapják az Egyesület tagjai és a megrendelők

A szerkesztésért felel: KISS TAMÁS

Szerkesztőség: 1015 Budapest, Hattyú u. 16.

Tel.: 36-1-225-8777, 36-1-201-6883

Fax: 36-1-201-8056

Email: mkl@mke.org.hu

Kiadja a Magyar Kémikusok Egyesülete

Felelős kiadó: ANDROSITS BEÁTA

Nyomdai előkészítés: Planta-2000 Bt.

Nyomás és kötés: Mester Nyomda

Felelős vezető: ANDERLE LAMBERT

Tel./fax: 36-1-455-5050

Terjeszti a Magyar Kémikusok Egyesülete

Az előfizetési díjak befizethetők a CIB Bank

10700024-24764207-51100005 sz.

számlájára „MKL” megjelöléssel

Előfizetési díj egy évre 10 200 Ft

Egy szám ára: 850 Ft. Külföldön terjeszti

a Batthyany Kultur-Press Kft.,

H-1014 Budapest, Szentháromság tér 6.

1251 Budapest, Postafiók 30.

Tel./fax: 36-1-201-8891, tel.: 36-1-212-5303

Hirdetések-Anzeigen-Advertisements:

SÜLI ERIKA

Magyar Kémikusok Egyesülete,

1015 Budapest, Hattyú u. 16.

Tel.: 36-1-201-6883, fax: 36-1-201-8056,

e-mail: mkl@mke.org.hu

Aktuális számaink tartalma,

az összefoglalók és egyesületi híreink,

illetve archivált számaink honlapunkon

(www.mkl.mke.org.hu) olvashatók

Index: 25 541

HU ISSN 0025-0163 (nyomtatott)

HU ISSN 1588-1199 (online)

A lapot az MTA MTMT indexeli, és a REAL,
továbbá az Országos Széchényi Könyvtár
(OSZK) Elektronikus Periodika Adatbázisa
és Archivuma (EPA) archiválja.

Tradícióknak számít, hogy az új év első számában az MKE elnöke üdvözlő a Magyar Kémikusok Lapjának olvasóit. Az idén is a legnagyobb örömmel tesztek eleget a felkérésnek.

Minden év tartogat különleges eseményeket és dátumokat, amelyek alkalmat adnak az ünneplésre. Az ENSZ a 2017-es évet a „Fenntartható turizmus a fejlődésért nemzetközi évé”-vé nyilvánította. Ehhez az ünnepi évhez számos nemzetközi konferencia szervezésével csatlakozunk, lehetővé téve a hazánkba irányuló szakmai turizmus fejlődését. Természetesen nagy hangsúlyt fektetünk a hazai szakmai turizmus kiterjesztésére is magyar nyelvű konferenciák szervezésével. Például a hagyományos Vegyészkonferenciát júniusban Hajdúszoboszlón tartjuk, a kerek évfordulót ünneplő 60. Magyar Spektrokémiai Vándorgyűlés Debrecenben kerül megrendezésre augusztusban, valamint a 10. Jubileumi Kémikus Diákszimpózium helyszíne végén Pécs lesz.

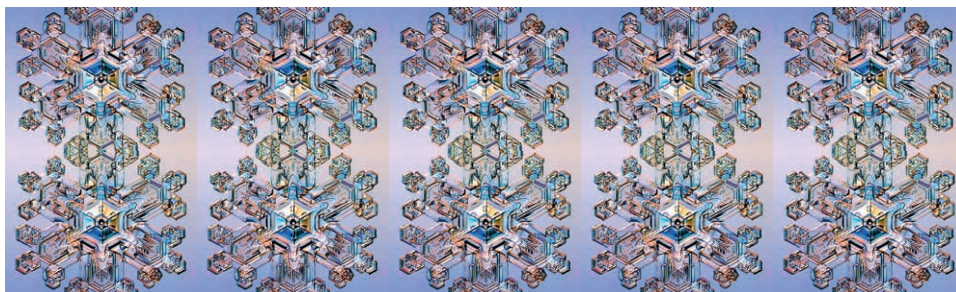
A 2017-es évhez kötődő, kémiával kapcsolatos különleges dátumként Oláh György születésének (1927. május 22.) jeles évfordulóját emelném ki. Az Egyesült Államokban élő Nobel-díjas kémikusprofesszor az idén tölti be 90. életévét. Az MKE csatlakozik a hazai ünneplésekhez. Nagyrabecsülésünk jeleként az MKE alapító elnökének nevével fémjelzett, 2007-ben alapított rangos kitüntetést, a Fabinyi-díjat 2008-ban az esők között kapta meg Egyesületünkötől.

Valószínűleg sok tagtársunknak lesz jeles évfordulója az idén, ehhez fogadják ezúton jókívánságaimat és egy jelképes MKE-marcipánszívet.

A Magyar Kémikusok Egyesülete vezetősége nevében mindenki számára eredményekben és egészségesben gazdag, boldog új évet kívánok!

Simonné Prof. Dr. Sarkadi Livia

Simonné Prof. Dr. Sarkadi Livia
az MKE elnöke

TARTALOM

OKTATÁS

Bazsa György: Cím vagy minőség? 2

KÖNYVISMERTETÉS

Hudecz Ferenc: Sohár Pál önéletrajzi kötete (*Elveimhez híven, konokul*) 3

VEGYIPAR ÉS KÉMIATUDOMÁNY

A tudomány és a sci-fi határán. Beszélgetés **Beke-Somfai Tamással** 5

ÉVFORDULÓNAPTÁR, 2017

Próder István: Magyar vonatkozású kémia- és vegyipartörténeti évfordulók 7

Tomasz Jenő: Emlékezés 1956-ra 14

MEGEMLEKEZÉS

Penke Botond, Perczel András, Tóth Gábor: Hollósi Miklós (1941–2016) 15

KITEKINTÉS

Braun Tibor: Umami: az ízfokozó ötödik alapíz. Egy korszakos jelentőségű, korai japán tudományos felfedezés és találmány 17

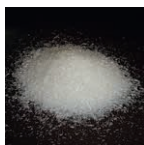
VEGYÉSZLELETEK

Lente Gábor rovata 26

EGYESÜLETI ÉLET

A HÓNAP HÍREI 28

29

Címcap:
Kristályos
nátrium-glutamát